

„Soča“ izhaja vsak petek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vae leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četvrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostora.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“; in na starem trgu. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi in naročnina naj se blagovljeno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici Via del Giardino V Zoratti-jevi hiši II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovljeno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilov slovenskega političnega društva goriškega za branbo narodnih pravic.

Poziv p. n. naročnikom!

Še en mesec — in leto bo pri kraju. Da bi bili tako naši računi s tiskarno! In kako lahko bi jih čisto poravnali, ako bi se nekateri naših p. n. naročnikov kaj več brigali za naše ponovljene nujne pozive. — No, zdaj je minol sv. Martin, na Goriškem zadnji obrok zamudnim dolžnikom; tedaj je skrajni čas, da se tudi naši zamudniki spomnijo svoje dolžnosti. Priporočamo prav tople! — Opozorujemo ob enem, da pošljemo vsem tistim, kateri ne zadosté našemu pozivu do 15. decembra, eksekutorja v hišo — to je pošto povzetnico. Menda nam ne bo tega nihče zameril; prosili smo zadosta in prav uljudno; slednjič smemo pač tudi resno tirjati, kogar nas ne sluša.

Lastništvo Soče.

Bleiweisova svečanost.

(Dalje in konec.)

Za deputacijami slovenskih pokrajin prišle so one iz Hrvatskega. Ponosno sme g. jubilar reči, da je njegovo 70 letnico slavila Slovenija in z njo vrla sestra Hrvatska, ktera je toliko iskrenih i odličnih deputacij poslala slavit očeta slovenskega naroda. Narodni klub hrvatskih poslancev bil je zastopan po dr. Spevcu dež. poslancu in župniku Stražimiru, državnem poslancu.

Jugoslovanska akademija znanostij i umetnostij je po svojem slavnem predsedniku g. dr. Rački-ju pozdravila jubilarja, kterega šteje svojega častnega člana. Jugoslovansko vseučilišče in društvo sv. Jeronima v Zagrebu zastopal je g. dr. Šuk, ki je jubilarju poklonil krasno vezane knjige društva.

Matica Hrvatska slavila je jubilarja po deputaciji, ktero je vodil g. Šenoa, gradski senator, slavni hrvatski romanopisec. Ta izvrstni govornik, kakoršnih se pač le malo na svetu nahaja, pozdravljal je jubilarja jako navdušeno ter rekel besede, ktere so prou-

ročile viharno pritrjevanje, namreč: Hrvate, i Slovence ne loči drugo, nego mali potok.

Tudi hrvatski narodni poslanci v Dalmaciji niso pozabili nas, ampak poslali so iskrenega rodoljuba g. poslance Biankini-a, urednika „Narodnega lista v Zadru“, ki je poudarjal, da brate Slovence tare Nemeč, kakor pritiska slovan. Dalmatince Italijan, da prav enaka borba uže po sebi veže bratska naroda.

Zdravniško društvo Zagrebško zastopal je dr. Fon, ki je jubilarju izročil diplomu častnega članstva.

G. Milan Stojanovič pozdravljal je jubilarja v imenu hrvatskega literar. in pedagogičnega društva v Zagrebu.

Kolo, slavno pevsko društvo hrvatsko, poslalo je deputacijo, obstoječo iz gg. Stroz in Eisenhut, ki sta mu izročila častni diplom.

Hrvatski dom, društvo Hrvatske vseučiliščne mladine, je poslal 6 članov svojih.

V Zagrebu živeči Slovenci pozdravljali so g. jubilarja po prof. dr. Celestinu.

Pač lepa vrsta deputacij iz pobratimske Hrvatske! Izmed drugih deputacij navajam:

Slovenijo na Dunaju, ki je izročila diplom častnega članstva, Slovansko besedo na Dunaju, deputacijo v Ljubljani živečih Čehov, Matico Slovensko, ki je svojemu preljubljenemu predsedniku poklonila krasen diplom častnega člana, Goriškega Slavca, ki je izročil po dež. poslancu g. Jg. Kovačiču diplom častnega članstva; itd. itd.

Konečno nastopijo še deputacije vojaških veteranov, mest in občin. Zaenamljena bila je pač deputacija mesta Kranja, kder se je slavni jubilar rodil. Gosp. župan Šavnik je izročil jubilarju krasen diplom ter s ponosom naglašal, da ima „Kranj“ to veliko čast, imenovati slavnega jubilarja svojega sina, svojega vojaka. Končal je govornik z besedami nevermeljivega našega pesnika Preširna, kterega kosti na pokopališču rojstnega mesta g. dr. Bleiweisa počivajo:

„Vremena bodo Kranjcem se zjasnile,
Jim mil' se zvezde kakor zdaj sijale.“

Dragi bralci! pač si moreš misliti, kako zelo so ganile besede moža, ki sedaj zastopa načelnštvo v rojstnem kraju; solze polile so obraz ne le jubilarju, ampak marsikomu drugemu, ki je opazoval tako ginljive prizore.

Tudi mesti „Lož in Černomelj“ ste izročili diploma častnega meščanstva.

V imenu občin in slovenskih čitalnic nazdravil je g. dež. poslanec Navratil. A sedaj se vsuje cel. oblak diplom, albumov i. d., saj je bil jubilar od 150 občin, od 34 društev in čitalnic imenovan za častnega člana.

Telegramov pa ni bilo mogoče vseh prebrati, ker vtrujen bil je g. jubilar in tudi drugi. Bilo jih je nad 400! rekel bi skoro iz vseh krajev sveta, iz cele Slovenije, iz Hrvatskega, Srbije, Češkega, Slovakijske, Ruskega, itd.

Veseli nas omeniti, da je mej temi 400 telegrami tudi nekoliko z Goriškega, kakor je tudi veselo, da so slavnega moža jubilarja imenovali za svojega častnega člana nekatere občine: Podgora, Medana, Dornberg-Prvačina, Reifenberg, Lokavec pri Ajdovščini, Komen, Dutovlje; za čast. člana pa čitalnici Tolminska in Bovška, prva je poklonila diplom po g. dr. Pitamicu, druga po čast. g. dekanu Kobalu.

Vsakej deputaciji vedel je slavni mož primerno odgovoriti in navdušiti vsakega za vstrajno sveto delo. Globoko pa so ginile zahvalne njegove besede vse navzoče, ko je izrekel, da je pravi Krezus v narodu slovenskem, ker bogat je na izrazih in dokazih narodne ljubezni in hvaležnosti, kakor pravi Krezus. A ko je blagi mož pogledal v minuli čas in poudarjal, da si je vedno od nebeškega očeta prosil, da bi doživel videti vzbujen svoj narod, kar prav danes vidi, ter se solznimi očmi in tresočim glasom izgovoril: Gospod zdaj rad umrem, zaigrale so solze v slehernem očesu, ker je moral prizor res vsa srca globoko presuniti.

Da! vskliknem jaz: Očka Bleiweis, je vsikdar dokazal blago srce, bogato polno občutja; on istinito ljubi narod svoj, ne le z jezikom, ampak z vsem srcem, je vselej govoril za narod.

Ni mu bilo vse eno, ali je s svojim delom in bojem zmagal, ali propadel, ker ni bil politikar v navadnem pomenu besede. Trpel je, bolelo ga je, srce mu je plakalo, ako je videl, da narod propada. Zato je ta mož vreden, da ga ves narod hvaležno časti, ker mu je posvetil ne le vse svoje moči, značaj, svoje življenje in delovanje, ampak ker je daroval narodu celo svoje srce.

Komaj končana ta slovesnost, morali smo iti k

LISTEK.

Z O B I R.

Za vero svojo, za bogate plene
Abdala vodi v boj mahometane,
Pred Stari grad z junaki se zažene.
A predno na zidovje sivo plane,
Vojvoda, silni Bojan se pojavi
Z vojščaki, ki trdnjavo krepko brane.
I ko sovražnike podi i davi
Sprovaja ga njegova hčerka lepa
S čelado vitežko na nežnej glavi.
Pogum i hrabrost jej srce oklepa,
Pušice luča, sulicoj napada,
Ko boginja sovražnike raztepa.
Vojščake svoje k srčnosti spodbada
Vojvoda: „Merite mi na Abdalo
Prokletega, ki groza, strah je grada.
Kedór usmrti ga, on Stano zalo
Dobi za ženo, Stanoj vse zaklade
On moje bo imel i carsko hvalo.“
Krepkejše borci ponové napade;
Umiče se sovražnik, moč i sila
Mu peša, z boja se Abdala vkrade. —
Mej nekrščani pa je bojna žila
Zobirju tolkla, krepkemu junaku,
Na boj sta srd i jeza ga drvila.

V šatorje plane k svojemu prvaku:

„Zamujaš boj i serjaš lahke senje,

I siloj hočeš vzeti grad mejaku?

Krščanska lokavost in umišljenje

Njim samim naj pogubo jim pripravi,

Povej, da imaš veliko imenje.

Besedo četam svojim to objavi:

Kedor usmrti vojvodo sovraga,

Za ženo lepo Stano si dobavi.“ —

Iz ust Abdale ta napoved draga

K pogumu Turke novemu spodbode,

Zobir drvi naprej, Bojana zmaga.

Zmešnjave mej krščani se razplode,

Na grajskih stolpih polumesec seva:

Krščane goni Turek v smrtne zgođe. —

Sovražnikom kljubuje dolgo deva,

Dokler jo divja tropa ne obsuje.

Ujeta pri Zobirju solze leva.

I v zboru krepk glas moža se čuje:

„Darilo tu imadeš ljubeznjivo,

Za ktero zmogel si sovraze tuje.“ —

On pa zavrne svoje zaničljivo:

„Kedó bi možka spridil srca sveta?

Za božji zakon v boj sem šel upljivo.

Nej mari mi ženskad krščanska kleta.

Ti, deva! hodi, strani hodi, beži,

Zobirja črti, objokuj očeta.

Lukavečki.

Pravopisne opazke.

(dalje)

báčva *dolium*.

b'déti, b'dim *vigilare*.

bár *militi genus*.

báš *plane, ipsum, gerade, durchaus*. To je srbsko-hrvaška besedica, ki se je vrinila naj prej v hrvaško kajkavščino, pred nekaj leti pa tudi v našo književno slovenščino se začela vrvati. Ako bi se bila iz prvotne slavenščine pri nas ohranila, bi se glasila v hrvaške kajkavščini b'š, v kranjščini pa b's; primeri p's za hrv.-srb. p'as itd.—Lažje bi se morebiti v književnej slovenščini dala opravičiti sestavljenka bašti, ki se neki okolu Ptuja rabi; le škoda, ki ne vem, kako se prav za prav izgovarja, s kakovim naglasom namreč. Ako je bila končnica ti prvotno brez naglasa, bi se beseda skoraj da morala izgovarjati bášti; primeri tu in tákaj, tjá in tjákaj. Ako pa ima ti prvotno svoj naglas, potem je mogoče, da tudi b's svoj kratki naglas ohrani.—primeri ánti, ámpák itd.—pri tem pa bi se znal spremeniti polglasnik v o: b'óšti,—primeri ro p'ót iz r'p't.—Ako pa b's svoj prvotni naglas zgubi in se s ti naglas na b'š premakne, potem bi se beseda naj brž izgovarjala b'óšti (z odprtím o), kakor d'ón's iz d'n's (z naglasom na poslednjem zlogu.) primeri tudil'é-tu, lés e m, lé-tje itd.—Iz b'óšti ali b'óšti pa je lahko nastalo b'óšt, kakor iz t'echi: t'ech, iz ánti: ánt (ali nt); iz kaktikokti (primeri kokó namestu kakó) ko-

slavnostnemu banketu, kterege se je deležilo nad pol-drugi sto odličnih rodoljubov iz Slovenije in pobratimske Hrvatske. Tudi tu ti je bil veličasten prizor, ki je moral tudi zagrizenemu nasprotniku izvabiti spoštovanje do Slovencev. Ko je proti 3. prišel jubilar g. dr. Bleiweis, ustali so vsi ter z iskrenimi nazdravi sprejeli ljubljena naroda. Zdal naj prvi govori g. dr. Zupanc, načelnik slavnostnega odbora, ki zvest program jubilarja „vse za vero, domovino i cesarja,“ napije cesarju. Za njim nazdravlja v dolgem pa preletem elegantnem govoru, v katerem popisuje celo življenje in narodu posvečeno delovanje jubilarja, gosp. poslanec L. Svetec, ter vabi, da vsi vsklikajo v „mnogaja leta“ Očetu naroda.

Govoril je še gradski (hrvatski) senator Šenoa, ki je v prekrasnem govoru slavil moža, ki je vedno pot gladil za pobratimsko združenje Slovencev in Hrvatov, ter poudarjal, da le mali potok meji Slovenijo od Hrvatske, a pa da oba naroda veže ena kri in kri po ljudskem reku ni voda. Res kaj posebnega je bilo slišati tega izredno obdarjenega, izvrstnega govornika, ko je tudi v svojem govoru segal v zgodovino in iz nje dokaroval, da sta pobratimska naroda uže pred 500 leti skupaj pri Sisku branila skupno zstavo, a da prav v tem letu sta zopet ob združenju (namreč kranjski regiment „Kuhn“ in hrvatski „Leopold“) istega sovrage, krvoločnega Turčina zmagovito potokla pri „Jajcu“ v Bosni, ter tako dokaj pripomogla, da se je iz Bosne, ki je s krvjo jugoslovanskih sinov nasitena, prognal ljuti Turčin, stari skupni sovrage obeh teh pobratimskih narodov, Slovencev in Hrvatov. A Šenoova napitnica vplamtila je srca vseh in gromoviti slavoklici Bleiweisu in govorniku so se komaj po daljem času polegli.

Uže vpehan častitljivi starček, narodni naš oče, zahvalil se je presrečno tudi za to ovacije ter o 4. uri preveč vtujen vrnil se na dom.

Da so še potem švigale razne napitnice, kedo bi pač mogel le dvomiti. Mej temi omenjam le nekatere n. pr. Vošnjakovo, ki je nazdravljal deželnim poslancem, ki so prišli v belo Ljubljano slaviti sedemdesetletnico narodovega očeta, iz Štajerske, Goriškega, Tržaškega in tužne Istre. Temu se je v imenu drugih zahvalil goriški poslanec, prof. Povše ki je poudarjal, da iz združenega srca more pritekati v vse dele telesa čvrsta zdrava kri, tako tudi, da naj skrbe bratje, ki živé v središču Slovenije, da podpirajo brate svoje, ki se na skrajnih mejah imajo boriti za mili skupni dom, za preljubljeno Slovenijo.

Napivali so še gg. dr. Zarnik, Stražimir, Božidar Rajč, Navratil, grof Barbo, dr. Rački itd.

Pozno po 6. uri se le razšli so se gostje, ker treba je bilo pripravljati se k „besedi“ v čitalnici. Igro „berite Novice“ so Ljubljanski diletantje prav dobro predstavljali, a čez vse preseglo je petje, pri katerem je sodeloval slavni pevec „g. Gerbec,“ poznan iz Hrvatske opere. Tako petje pač mora vsakega navdušiti, kakor sem v istini tudi čul od nekterih Goriških rodoljubov, županov, ki so rekli, kaj takega slišati, a potem mora serce postati ognjeno za še tako trudapolno narodno delovanje. Pač presladko milo petje gane srce tudi onega, ki ima kos ledu krog srca za narodne težnje, zato želim iskreno, da bi živahnije delovale naše čitalnice, ter pogostoma priredile koncerte, ali besede s petjem, katero toliko pripomore k navdušenju naroda. Oj gg. narodni učitelji, koliko zamorete prav s pevsкими vajami pomagati narodni

ti: kot.—V resnici besedico bōšt zelo pogostoma rabi slavni M. Ravnikar; n. pr.: „Bōšt ga je przdigovalo, ko je vidil, de se vse ceste od ljudi tajejo, ki gredó národ za národám v'trumah v'Jeruzalem mólit Izraelskiga Bogal Bōšt mu je serce vtripalo, ko je sveto mesto še vse dimnato od déleč vglédal!“ (Zgodbe sv. pisma II. str. 54.)—„Bōšt je starišam pergrélo! Bōšt jih je bila skerh!“ (II. str. 55.)—Ali pa je Ravnikarjevo bōšt po svojej etimologiji v resnici eno s ptujskim bašti, tega bi ne mogel priseči. V nekej novej knjižici, v Kodrovej „Marjetici“, beremo blizu v pomenu Ravnikarjevega bōšt besedico bašte: „Bašte slabo bi bilo, ko bi me ti ne ugnal v kozji rog, ki si Mlinarjev.“ (str. 83.) „Bašte takega bi rada marsikatera, ki je doma iz boljše hiše.“ (str. 140.) „Bašte ti bi kmalu prav imel.“ (str. 178.) „Pa tako prepričanje bi ne bilo milijona vredno, bašte še več, mnogo več?“ (str. 196.) itd.—Da bi se moglo o tej besedici prav soditi, ali je namreč z Ravnikarjevim bōšt in ptujskim bašti ena in tista, bi bilo treba vedeti v kakovem pomenu je v njej rabljena črka e, ali je brati za pravi e, ali pa le za polglasnik, in pa s kakovim naglasom se besedica izgovarja.—V hrvaško-slovenskih „narodnih stvaréh“ Valjavčevih sem bral besedico, ki se mi zdi, da jo moram tukaj omeniti, dasiravno mi tudi ne jasna, to je besedica bogšte v stavku: „on se je prebudil, nazaj si je legel, ali je komaj bogšte zaspa!“ (Sl. Glasnik 1866. str. 376.)—Iz vsega tukaj povedanega je očitno, da bi bilo še natančneje preiskave treba, preden se katera teh besedic v književni jezik pripusti. Le to je gotovo, da bāš pri nas ne velja, zato, ker mora v kratkih potisnjeno nagašenih slogih polglasnik, ki je stal prvotno v tej

stvari, žertujte ta mali blagi trud, saj zvesti sin radostno po svojej moči dela svojej materi v prid!

Pri besedi podala je neka Ljubljanska gospa v imenu drugih gospá krasen srebrnavorov venec, istinito dragoceno prelepo, umetno delo. Vrla okoličanka Tržaška v narodni obleki pa je poklonila v imeu svojem očetu Bleiweisu hvaležno udanih Primork krasen cvetlični šopek (buket). Za oba prelepa darova se je z ginjačnimi besedami zahvalil blagi očka, ki je v svoji zahvalnici poudarjal veliko važnost mater in slovenskih žen sploh, ktere imajo odgojevati vzbujene narodu zvesto udane sinove. Po končani besedi pa so se mnogi gostje razdelili v prostorih čitalnice ter ondi slavili prelepe narodne svečanosti sklep. Mi pa smo zopet presrečni, da smo v srcu Slovenije doživeli tak prekrasen praznik, navdušeni za preljubljene našega očeta Dr. Bleiweisa in njegovo sveto delo, to je „vse za narod“ vrnil se v solčno Gorico, kder hočemo vstrajno delati, da se z Božjo pomočjo vresniči, kar je naš oče Bleiweis stavil v svoj program.

Naš deželni zbor.

II.

Koj po končani sesiji začeli smo reševati letošnje delovanje našega deželnega zbora; a drugi zanimivi dogodki, o katerih je trebalo v našem listu govoriti, pretrgali so nam važno razpravo, katero hočemo danes nadaljevati, da jo še pred koncem leta končamo. Zadnjič smo govorili v občé, danes prestopamo k posameznostim.

V deželnozborskih obravnavah, katere je priobčila „Soča“, brali smo mej drugim tri interpelacije. Kaj so interpelacije? — Interpelacije so vprašanja, katera stavijo poslanci po zborovnem predsedništvu bodi do vlade, bodi do deželnega odbora; one zadevajo navadno važne, javne stvari; v njih se poslanci v imenu svojih zastopancev pritožujejo zaradi kakoršnihkoli napak v javni upravi, izražajo ljudske želje, tirjajo ljudske pravice. V pretekli sesiji so bile vse tri interpelacije obrnjene do ces. vlade, oziroma do nje zastopnika. Če imajo poslanci ustavno pravico interpelovati ali upraševati, je naravno, da ima vlada po svojem za to postavljenem zastopniku ustavno dolžnost odgovarjati. To dolžnost izvajamo iz pojma ustavnosti ali konstitucionalizma. Pa postavimo, da bi vlada tudi te stroge dolžnosti ne imela, zapovedujejo uže pravila konvencije ali uljudnosti, da vladni organi ljudskim zastopnikom v stvareh, ki se tičejo ljudskih interesov, odgovor dajejo. A čujmo, kako se je godilo našim interpelantom!

Uže v lanski sesiji, če se ne motimo, aprila meseca 1878 je poslanec Kovačič sé svojimi tovarši podal interpelacijo, ali namerava vlada skoro preskrbeti, da se bo nadaljevala uže dolgo obljubljena preuravnava erarske ceste po Sočki dolini, da se ta vzlasti na onih mestih popravi ali predela, kder je zaradi presilne strmali ali preniske lege občevarje hudo zavirano in so mnogokrat vozniki in vozovi z blagom vred v nevarnosti. Kaj je gosp. vladni zastopnik na to odgovoril? „To interpelacijo bom predložil visoki vladni in bom na njo o svojem času odgovoril.“ Pretekla je sesija, a obljubljenega odgovora ni bilo; preteklo je dalje leto in več, pa odgovora še vedno ni bilo. Kaj storiti? Poznavši iz lastne mnogokratne

besedi, nespremejen ostate. — b't leseno kladivo, b'tica—glava (zaničljivo); hrv.-srb. b'atina, ki se rabi pri nas v šali, bi se glasilo, da je domače b'tina.

batrn bonus. batriv animosus, batriviti consolari, (Mikl. lex. koren b'd.)

b'z'g, b'z'gá Hollunder, b'z'gó v, a, o Hollunder, b'z'gati, preb'z'gati — stržen iz bezgovega, ali tudi drugačnega klinca, ki ima veliko stržensko votlino, ven poriniti; b'z'gávka Drüse, Mandelgeschwür.

cv'sti, cv'tém bliühen, cv'il, a, o gebliüht, cv'tlica Blume (iz cv'tl), cv'tla, o, kakor metla iz met'l, tla, o in trlica iz trl, a, o).

č'b'r, č'brá iz nem. zuber, zwiibar, kar pomeni prvotno posodo z dvema ročama.

č'čkáti kritzein, č'ččka, kar se enkrat začéčka.

část, části Ehre, částit, částitljiv chwüridig, částiti ehren, česčén geehrt iz časčén, kakor tje iz tja, jéz iz jaz, čés iz čas, žel iz žal, namreč zavoljo topljenega soglasnika, za kakoršnem se kratki a, kakor v češčini skoraj vselej, tako tudi pri nas včasih v e, spreminja. V tej besedi je menda tudi šč k spremembi pripomogel, primeri kréj namestu kráj, zdéj namestu zdáj itd. Dalmatin in njegovi vrstniki pišejo še sploh časčén, kakor tudi pogostoma še tja zraven tje. — Beseda čést, části bi pomenila v kranjskej slovenščini, ako bi bila v navadi, to, kar v srbsčini, namreč pars in fortuna, částit felix, glüchlich, částitati gratulari, Glück wünschen. Poslednja beseda se je začela izposojati v našo književno slovenščino in sem ter tje tudi napačno pisati z a; částitati, kakor bi bila izpeljana iz naše domače besede částit.

(Dalje.)

skušnje, kako trda se godi voznikom na „Ovinku“, strmem in oskem klancu pred „Platarjem“, in kako hudo zadene, kogar narasla Soča pod Plavami o času velikih povodenj z živilijo in teško obloženim vozom na cesti ustavi in koliko huje še onega, komur, kakor se je uže zgodilo, voz in blago na cesti zasači, odnese in nigdar več ne povrne, ponovil je gospod poslanec Kovačič v eni prvih sej letošnjega zborovanja svojo interpelacijo in poudarjal je, če treba, še nujnejše važnost svojega vprašanje in veliko potrebo ugodnega odgovora. Toda gospod vladni zastopnik je tudi letos z enako mirno dostojnostjo odgovoril, kakor lani: „To interpelacijo bom predložil visoki vladni in bom na njo o svojem času odgovoril.“ In zopet je pretekla sesija, in zopet ni bilo obljubljenega odgovora — in ga še ni.

Blizo ob istem času, kakor g. Kovačič, ne vemo prav, v eni seji poprej ali poznej, interpeloval je tudi poslanec Povše vlado v jako važni zadevi in govoril je vsem Goriško-Gradiškim, pa menda tudi drugim davkoplačevalcem prav iz srca. Razložil je namreč stiske in težave naših posestnikov, kateri, ne zadosti, da jih uže rastlinske bolezni in elementarne nezgode strašno tarejo, tudi pod ogromnim bremenem državnih, deželnih, cestnih, solskih in občinskih davkov omagujejo. Ker teh ne morejo v sedanjih hudih časih redno opravljati — obiskuje jih pa dačni eksekutor, ter jim po neki novi naredbi uže tako teško butaro z ekzekutivnimi stroški še huje na žuljeva ramena pritiska. Prašal je, ali je res neobhodno potrebna ta nova naredba, in ali bi je ne bilo mogoče vsaj v tem preurediti, da bi se za manjše zneske in kedar niso davki uže od poprejšnjih let zraostali, ne izvajala tako ostra iztirjatov, katera prizadeva v posameznih slučajih več ekzekutivnih stroškov, nego znaša dolg ubozege davkoplačevalca? To vprašanje so podpirali sé svojimi podpisi skoro vsi slovenski poslanci in kateri tudi od italijanske strani; — in odgovor? Kakor po navadi: „To interpelacijo bom predložil visoki vladni in bom na njo o svojem času odgovoril.“ Gospodje interpelanti so do zadnje seje čakali tega svojega časa, a ni prišel do takrat in ni ga tudi do danes.

Slednjič je v eni zadnjih sej poslanec Faganek razkril nekatere neprilichnosti v gospodarstvu. Trnovskega erarskega gozda, katere žalijo na eni strani stare pravice gozdnih mejašev, na drugi strani pa so v veliko kvar in nadležnost vsem onim posestnikom, kateri morajo za svoje hišne in kmetijske potrebe v gozd posebno po les za obdelovanje svojih vinogradov in po drva za kurjavo zahajati. Interpeloval je po končani temeljiti razloži vseh dotičnih razmer — gospoda vladnega zastopnika, ali se ne zdi vladni pravilno in potrebno, da se cene lesu, kolikor ga potrebujejo mejaši Trnovskega gozda za svoje hiše in kmetije, kolikor mogoče znižajo in ali ne misli odpraviti onih zavir, ki se zdaj delajo od strani gozdnega oskrbnistva, da se posestniki ne morejo vsak čas z lesom preskrbovati? Tudi to interpelacijo so podpirali podpisi osmih ljudskih zastopnikom. Ker se je imela sesija menda naslednji dan skleniti, odgovoril je gospod vladni zastopnik to pot samo: „To interpelacijo bom predložil visoki vladni“ in ni obljubil nobenega nadaljnega odgovora. S tem je bila stvar, za katero se toliko zanima vse podčavensko prebivalstvo, rešena.

Zborovanje je končalo, poslanci so se razšli in se vrnil vsak k svojim domačim ali drugim javnim opravilom. A ljudstvo — v katerega imenu so se oglasali? „Conticure omnes, atentique ora tenebant“, da! in jih nastavlja še ušesa, da sliši, ali, k edaj in kaj se bo poljubilo ustavni vladni odgovoriti na ustavno opravičena vprašanja njega ustavnih zastopnikov. Wir können warten!

Dopisi.

V Gorici 28. nov. Razpust Tržaškega mestnega zastopa oziroma deželnega zbora je tudi v našem mestu nekatere kroge silno osupnil; naj huje menda tiste, katere bi v enakem slučaju enaka osoda zadela. A gospodje, ki zasedajo Goriške kurulične stole, so gladkejši od Tržaških senatorjev in se znajo prilichno, tudi avstrijsko smehljati in vklanjati, zato pa še prav trdno sedé na svojih naslonjačih in ni se jim bati, da bi jih strela iz jasnega neba raznesla, kakor je nenaodoma očete starešine v nekdanj najzvestejšem Trstu. „L'Isonzo,“ kateremu gotovo ni Tržaška katastrofa nič kaj po volji, se uže tolaži, da se bo znala liberalna meščanska stranka zopet zložiti, pozabivši starega razpora in da se tedaj brez dvoma posreči, zadostiti pravim nameram „della città nostra consorella.“ Kdor hoče uganiti, kaj so „L'Isonzo-u,“ prave namere, ta naj skrbno prebira njegove predale ter išče v njih kaj avstrijskega duha. Valjda se mu bo godilo kot Dijogenu z laterno. —

V prihodnji ponedeljek 2. decembra bo imel glavni odbor c. k. kmet. društva sejo, pri kateri se bode imenoval nov društveni tajnik namestno in nebo kovanega profesorja Muzzi-ja, kateri se je podeljeni službi odpovedal, še predno jo je nastopil. Italijanski

velemoži našega društva bodo gotovo zopet katero celebriteto iztaknili v blaženi Italiji ter jo za novo leto poklonili avstrijski Nizzi. A čudno je, da se take eksotične rastline v našem mestu nič kaj prida ne obnašajo. Kmetijsko društvo in kmetijska šola imati v tem oziru jako polučljive skušnje, — pa menda še ne zadosta. Pravih patrijotičnih elementov je sicer v Gorici in na Goriškem sploh velika večina, a mala peščica prekanjenih lisic še vedno gospodari v nekaterih krogih ali zna vsaj vsako priliko sé zvižaćo, če ne drugače, za svoje namene izkoristiti.

Nebo nad našo Nizzo se še vedno krmiži in od morja prihaja dan za dnem enak sopuh, ki človeka duši, da se niti prosto oddihati ne more. Kedar ne lije, pa mrcini; da bi hotelo vsaj snežiti, imeli bi malo spremembe; — tako enakomerno vreme se pa menda le obupanim eksistencijam prilaga. Zdaj razumejo, zakaj je na Angleškem „spleen“ doma in zakaj so tam tako pogosti samomori: ker se Angležem nigrdar solnce ne smehlja.

Soča, Vipava in sploh vse vode so močno narasle. V Plavah je bila te dni Soča na ces. cesti, vsled česar je bila nekoliko časa komunikacija pretrgana. To je pač velika neprilicnost, kateri bi se moralo vendar enkrat v okom priti. Da bi kedaj katerega ministra ali družega velikaša v najnujnih opravilih potujočega na cesti ustavilo, potem, stavimo, da bi se delo kaj začelo. A ker je stvar samo domačim deželanom nadležna in v škodo, — kedo bi se za to kaj pozuril? —

V pondeljek se začne v Gorici 14 dnevni semenj sv. Andreja. Bo pač reven semenj letos — v mokrem vremenu pa v občni denarni suši.

Z Vipavskega 21. nov. (Izv. dop.) — Dopisov iz vipavske doline je od dne do dne manjše, še prejšnji bili so večinoma le pristranski in osebni. Ker pa cenjeni list „Soča“ ne odpira prostorov dolgim prepričanjem, atihnilo so, skoro bi rekli, čistoma, še bolj nego slavec po zimi, saj on se še katerikrat oglasi v kaki kletki. — Čudno! — kraj, kjer je bilo tako rekoč prvo narodno gibanje, se čedalje manj briga za narodno stvar.

Dragi bralec! ni li to žalostno? Če odpreš „register“ polit. društva „Sloge“, nastoje vse vipavske ude na prste ene roke, in najhitreje ostajal ti bo še kak, da z njim stran bukvom prebrneš. — Ne vem, kje tiči vzrok; najbrže v pomanjkanju narod. buditeljev, drugače mi ni misliti. V odboru „Sloge“ sem gotov, da ne, kajti sestavljen je iz izvedenih in spoštovanja vrednih mož. V posebno čast si mora šteti društvo, da mu predseduje obče spoštovani g. prof. Povše, ktere ga delovanje je neutrudljiv. — Dragi Vipavci! zakaj se li tako malo brigate za narodnost? pomislite, da bivamo na meji! Kot taki prebivalci ne smemo zaspat, ampak krepko stražit, da nam po noči sovražnik ne sname narodne zastave. Ko sem se pogovarjal, ne dolgo od tega, s kmeti o sovražni Italiji in njenih namelih, kaj mi odgovori eden? „No, potem bode še bolje, bomo lažej in dražej prodajali naše vinske pridelke tje dol v Italijo.“ Bog vé, ni li mnogo tacih „modrijanov“ prekanjenih in preverjenih od kacih sleparskih Lahončičev, ter zdaj z gotovostjo povdarjajo, srečno življenje v Italiji. — Ne bilo bi primerno, da bi polit. dr. „Sloga“ imelo enkrat svoj občni zbor kjer si bodi pod Čavnom? Da, morem reči, kaj takega bilo bi prekoristno, ker v istini, nijsmo tam, kakor bi nas prištevati kdo drug.

Slišal sem, da namerava ajdovska „Edinost“ v kratkem prirredit veselico z zanimivim programom; no, je čas, da se bomo zopet enkrat zabavljali po domače. P. Z.

Z Vočila na Koroškem 15. nov. (Izv. dop.) Naj sme tudi koroški kmet prositi nekoliko prostora svojim vrstam v cenjenem Vašem listu.

Ze je minulo 7 let, od kar se je naša šolska občina, sv. Lenart pri sedmih vrelcih pripravljala prevstrojiti šolsko poslopje, da bi moglo namesto enorazredne obsegati trirazredno šolo. Res, da je manjkalo za tako poduzetje denarne moči, pa še večji zadržek je bil le v neednosti krajnih šolskih svetovalcev. Lansko leto pa je vendar obšla sv. Lenartske farmane dobra in blaga misel, da smo v krajno šolsko svetovalstvo volili že prej v obče spoštovanega, čestitega gospoda Šimena Stökl-a, župnika sv. Lenartske fare. Ta mož za stavbe poln podvzetnega duha — ki je že prej popravil dal farovž in nektare cerkve brez velikih stroškov — pregovoril je z resno in iskreno besedo šolske svetovalce k soglasju in k slogi. Pregovor: „Sloga jači, nesloga tlači“ uresničil se je tudi pri nas, ker čez leto dni imamo že novo hišo za trirazredno šolo, kakoršne tu še daleč po deželi ni. Na Martinovo bila je nova šola v pričo okrajnega glavarja g. Ignacija Eizinger-ja iz Beljaka, g. župana iz Pod Kloštra, 8 učiteljev, in mnogo druge odlične gospode, kakor tudi skoro vseh farmanov slovesno odperta. Po nekaterih primernih nagovorih od gosp. glavarja, župnika, župana in nadučitelja, zapeli so naši gosp. učitelji z 248 otroškimi grli prav izvrstno cesarsko pesem, namreč na čast Nj. Veličanstvu svitlemu cesarju Francu Jožefu I. kakor dobremu očetu domovine, kateri

je blagovolil na fajmoštrovo prošnjo za novo šolo 500 gold. podariti.

Po šolski slovesnosti ogledovali so si vis. gospodje naše novo pokopališče, katero smo tudi letos napravili; dopadalo se jim je, ne samo zaradi velikosti, lepe lege in trdnega obzidja, ampak narbolj še zaradi velike in lepe rakvi, katero si je dal gospod Anton Fröschl že zdaj za se in svojo rodovino narediti. H koncu je gosp. Fröschl tudi želodce razveselil s tem, da je vse gospode povabil v svoj novi in prelepi gradič, kjer se je prav izvrstnega in radodarnega gostoljuba izkazal. Trajalo je gostovanje pozno v noč, dokler smo se po mnogem petju in kratkočasenju vsi veseli razšli.

Vremena nimamo ravno prijetnega, ker že 2. in 3. t. m. nam je zapadel sneg še mnogo poljskih pridelkov; pa tudi to je dober nauk; zakaj nismo hoteli prej v lepih septemberskih dneh pridelkov raz polj v shrambe spravljati?

M. W.

Iz Trsta, 26. nov. (Izv. dop.) (27. oktober in 19. novembra dva zgodovinska dneva. — Trst je naš. — Maščevanje lahonov zaradi Dolinskega tabora. — Maščevanje istih proti vladi. — Maščevanje vlade proti istim. — Mestni zbor razpuščen.) Kaj so nam vse prerekli lahoni in Italijanci, koliko gnoja so na nas Slovence nakidali zaradi Dolinskega tabora; a kaj nas vse to briga, mi gremo svojo pot naprej, in komaj je svet nehal poročati o važnem taboru v Istri, uže se je zveršila druga še večja demonstracija v Ljubljani; tu in tam naglasalo se je v prvi vrsti zedinjenje Slovencev in vseh Jugoslovanov. Kri nij voda, narodi naravno težijo na zedinjenje, posebno pa se je ta ideja globoko ukoreninila v srca vsem Jugoslovanom; 19. novembra pomenja važno stopinjo naprej do izvršenja — točke našega narodnega programa, na katerega so javno prisegli vsi rodoljubi. Kaj nas torej briga, ako nas zovejo razuzdani Italijanci, ki se dobro počutijo pri polnih jaslih, utopiste itd.; mi radi verujemo, da je boljše politiko delati za dober denar; a taka politika je začasna, nenravna. Mi Slovenci smo sicer reven narod, bodisi gledé števila, bodisi gledé premoženja, to sami dobro vemo; a naša politika naslanja se na večno naravno pravo in na ogromno Slovanstvo; naslanja se na čile nepokvarjene faktorje; ona je izraz najplemenitejšega doma in rodoljubja. Zatorej pa nas ne vstraši ne lastna revščina, ne bogatstvo naših nasprotnikov, kajti instinktivno čutimo v sebi, da naše prizadevanje bode imelo uspeh, da Jugoslovani se bodo združili in postali mogočni, da grbi Gorice, Trsta, Istre, Dalmacije se ne bodo svetili v italijanski kroni, nego da postanejo biseri krone avstrijsko-jugoslovanke.

Da je posebno Trst narava sposobila za prvo jugoslovanstvo skadišče, tega mi pač nij treba podpirati s posebnimi dokazi in razlogi in nij treba biti posebnim entuzijastom, ako trdim, da zgodovina pojde na dnevni red čez zanikovanja in jadicovanja naših danes še mogočnih in nenaravno gospodujočih lahonov pa Italijantčev.

K temu predgovoru silili so me posebno dogodki zadnjih dni v Trstu. V četrtek bila je seja mestnega starešinstva; na dnevnem redu je bila točka, da se vpelje v slovanski ljudski šoli v Skednju (Servola) paralelni italijanski razred. Nabergoj se je temu hrabro ustavljal, rekel je mej drugim, da bi bilo bolje, da bi se napravil v kaki mestni šoli paralelni razred slovenski, na kar je lahonska garda na galeriji začela na vso moč zvižgati in kričati, tako da Nabergoj nij mogel nadaljevati govora. Ko sunder nekoliko potihne, vpraša Nabergoj: „kdo je predsednik tam le gor?“ Zopet nastane sunder, podestá pa se začne izgovarjati, da nij slišal nič posebnega šundra na galeriji. Nabergoj pa mu odgovori, da mora imeti jako zaraščena ušesa, če nij slišal. Zdaj skoči kviško svetovallec Luzzato in začne obirati Nabergoja, češ, da tukaj nij prostor, kder vlada surova beseda, kakor kje drugod (na Dolinskem tabru) itd. Italijani so torej hoteli maščevati se za Dolinski tabor, prestrigli so besedo tudi drugemu okoličasu in ga surovo zavrnili, sploh se je videlo jasno, da hočejo provocirati škandal. Da jih tabor tako bode, je dobro znamenje za nas; nam s tem le raste pogum. Da so Italijani sklenili, vkljub ugovorm, kar so hoteli, tega mi nij treba niti omeniti, kajti vodi jih edino slepa strast in sovraštvo proti slovanstvu.

Še važnejša pa je bila seja v petek. Poslanec okolice, trgovec Burgstaller, predlagal je, da naj mestni zbor dovoli gl. 500 za častni sprejem domačega polka in posebno četrtega batalijona, pri katerem je mnogo Tržčanov, ko se vrne v kratkem domov. Nekateri so na to ugovarjali, da je treba štediti, da nij denara itd. Konečno kaj sklene večina? Toliko, kakor da se prestopi čez ta predlog na dnevni red. Povsod v Avstriji so negledé na politična mnenja sprejemali in slavili vrle domače sinove vratače se iz Bosne in Hercegovine, le tukaj v Trstu je hotel magistrat delati demonstrativno izjemo, kakor da bi hoteli reči ti tržaški „patres patriae“, da tukaj neha Avstrija, da tržaški sinovi bili so le barbarično primorani bojevati se za svobodo Slovanov v Bosni. Italijanski politikarji hoteli so s tem protestirati proti klicu cesarja, No,

radovedno je zdaj vse na to, kaj poreče vlada k temu novemu dokazu mrženja Avstrije pod plaščem postave za „Italia irredenta“ delajočih načelnikov tržaških.

Istina je to, da je oni sklep razburil večino tržaškega prebivalstva in da so drugi dan trgovci na borski v eni uri nabrali 300 gold. za vreden sprejem domačega polka in da še dalje nabirajo, tako da naberejo prav gotovo 10krat toliko, kolikor je starešinstvo zabranilo. Ta je prava demonstracija proti lahonskemu magistratu; ali to še nij zadosti: ljudstvo je tako razkačeno, da po ulicah kriči: „abbasso con quei...“ in da javno tirja od vlade, naj razpusti to starešinstvo. Sliši se tudi, da je mnogo uplivnih oseb pisalo v tem zmislu na Dunaj, in da je naš namestnik sam pod tako presijo, da bo moral kaj odločnega učititi.

Prav ko to pišem, počil je glas po mestu, da je starešinstvo uže razpuščeno in imenovan c. k. komisar, ki bode vodil tržaški magistrat. Zdaj popoldne ob 3 uri je uže ves Trst poln te novice in od vsah strani se sliši govoriti „ben ghe stà“ itd. Za študije in druge očitne pojedarije imajo ti gospodje vedno polno denara; nij dolgo, od kar so zopet dovolili 30.000 gold. za študije, kako bi se pripravila voda Reka v Trst (in koliko so uže požrle te večne študije), a za tako reč nimajo 500 gold. Pač čudno gospodarstvo tako in taki ljudje naj bi še dalje imeli v rokah osode prvega trgovskega mesta v Avstriji?

P. S. Zdaj ob 5 uri popoldne je uže uradno potrjena vest, da je razpuščeno naše mestno starešinstvo; čula je bila prepolna, pa se je odvezala; policija vsa in vojaki so pripravljeni, ker mogoče je, da nastane kaka nerednost. Po mojem mnenju pa se nij dosti bati; k večemu da zopet spustijo kako bombo v kakem kotiču. Za to pa se pri nas niti zajec voč ne briga.

Politični pregled.

Dne 5. t. m. je predsednik poslanske zbornice dr. Rechbauer izročil cesarju po ustavovorni večini sklenjeno adreso. To golo vest so priobčili Dunajski listi in niso ničesar dostavili, ali jo je Nj. Veličanstvo z dopadanjem, ali morda tako na znanje vzelo, da mora biti po Hohenwartovih besedah „liberalce strah.“

Naše umirajoče ministerstvo je zdaj v hudi tešnjobi; pa saj je le senca več nekdanjega slavnega (?) ministerstva Auersperg — Lasser in tudi ta senca zgine, kakor hitro zatoni njegovo solnce Andrassy; — da pa to kmalo zatoni, to nam dokazuje v delegacijah in državnih zbornicah skoro soglasna obsodba njegove zvananje politike, dasi se ta soglasnost opira na zelo različne razloge posameznih strank in njih zastopnikov. — Zelo burne so letos delegacijske obravnave in grof Andrassy gotovo ni mislil, da se bo moral s tako mogočno stranko boriti, kakoršno si je znal ustavoverski prvak dr. Herbst za svoje namene pridobiti. Budgetni odsek je sklenil z veliko večino glasov predlagati, da se ima o zahtevanem novem posojilu za Bosno in Hercegovino — prestopiti na dnevni red, to je da se ima odbiti, in zdaj so nositelji umirajoče vlade v strašnih zadregah ter delajo in pregovarjajo na vse kriplje, da si zagotove vsaj toliko glasov mej delegati, kolikor treba, da ostane odsekov predlog v manjšini in da se dovoli neobhodno potrebni kredit. — Nekoliko je Andrassy vendar uže dosegel, da se je namreč razprava o predlogu budgetnega odseka odložila na četrtek ali petek, ker se morajo svetovalci krona prej o tem posvetovati. Andrassy je stara lisica; on dobro ve, s kom ima opraviti in za to si misli: „Zeit gewonnen, alles gewonnen.“ Ustavoverci so spremenljivi.

V ogerski zbornici je dejal poslanec Thaly v adresnej razpravi, da monarhija ne potrebuje za obrambo svojih južnih mej Bosne in Hercegovine, ampak da se mora Poljska zopet oživetiti, in skleniti potem ogersko-poljska-rumunska zveza. Pač revna čast za Poljake, da se vtikajo v tako zvezo! —

Na Dunaj pride se cesarju pokloniti tudi deputacija iz Bosne, obstoječa iz 35 najveljavnejših mož in sicer katoličanov, pravoslavnih, mohamedancev in judov; predstavljaj jo bode major generalnega štaba Milinkovič. — General Filipovič pride koncem tega meseca v Prago na svoje staro mesto. V Bosni so bila pretekla dni strašna vremena, ki so vzlasti v Serajevu neis-

merno škodo naredila. Sava je bregove prestopila in vso planjavo do Han-Luzana zalila. Komunikacija je na mnogih krajih pretrgana; zato se zdaj zaboji ne morejo po pošti pošiljati v Bosno.

Avstrijski minister za uk je odločil, da je Zagrebško vseučilišče enako vsem drugim Avstrijskim, to je, da imajo tu dobljena spričevala veljavo ne le za Ogerske, ampak tudi za Avstrijske dežele. Našim slovenskim dijakom bo to pač jako vesela novica.

Rumunija je stopila dne 26. t. m. v posest Dobruče; tedaj so stvari med Rusi in Rumuni poravnane.

Angleži so začeli vojsko zoper Afgance; po noči med 21. in 22. t. m. so Angleži vzeli trdnjavo Ali-Musjid. Kaj poreče k temu severni strijc?

Iz Italije se poročajo te dni čudne reči. Uradni italijanski listi so polni popisov sijajnih patrijotičnih demonstracij, ki se nekda po vseh večjih in manjših mestih delajo v znamenje radosti, ker je kralj Humbert srečno odnesel življenje izpod morilčeve predrzne roke. Mej te navdušene popise se pa kaj čudno vpletajo vesti o socialističnih rovarijah. V Florenciji, kakor smo že zadnjič omenili, je počila Orsinijeva bomba mej patrijotično demonstracijo; usmrtila je dve, ranila mnogo oseb. V Pizi se je enako godilo — v Rimu pa, v svetem, častitljivem mestu so bile dinamične mine nastavljene pod Kvirinalom, kraljevo rezidencijo, in to istega dne, ko se je kraljeva družina iz Neapolja vračala v Rim — kder so se uradoma pripravljale velike svečanosti. — Privatna poročila pravijo, da je ljudska navdušenost, kakoršno popisujejo uradni listi, bodi navidezna, bodi tudi izmišljena. V obče je ljudstvo nezadovoljno s sedanjo vlado in dasi je Cairoli kralju otel življenje, maje se mu vendar ministerski stol. — V Rimu so zaprli nad 200 socialističnih rogoviležev in govori se, da je pravica na sledu velikej zaroti. — No, primorski Italianissimi, ali se vam ne cedé sline po zlatih jabelkih, ki so tako lepo dozorela na apeninskem poluotoku?

Razne vesti.

Novice so priobčile sledečo zahvalo:

O svojem 70. rojstnem godu doživel sem radosti, koje bi se nikdar ne bil nadejal. Prijatelji od blizu in iz daleka, iz slovanskih in nemških pokrajin, združeni in posami, zastopniki društev, zavodov, mest, sel itd. donesli so mi mnogobrojnih dokazov svoje ljubezni in naklonjenosti ustmeno in pismeno, in došlo mi je toliko častnih listin, pa tudi dragocenih umotvorov in krasnih tvorin iz ženskih rok, da ne vzmagam besedi, s kojimi bi izrazil občutke svojega globoko ginjačnega srca.

Sam dobro vem in se radujem temu, {da vsa ta odlikovanja ne veljajo tolikanj meni, posamezniku, marveč dobri in vzvišeni stvari, koji služim doslej 36 let; a zarad tega mi dolžnost srčne zahvale nikakor ni manjša.

Tolikega veselja ves presunjen morem javno svojim prijateljem, vsem skupaj in vsakemu posebej, le s slabimi besedami objaviti svojo najtoplejšo zahvalo za tolika preljubeznjiva čestitanja z najiskrenejšo željo: naj Bog vsemogočni milostivo izvrši vsa vsa voščila, koja so bila tako toplo naglašana o nepozabljivih dneh 17. 18. 19. novembra t. l. od predragih mi prijateljev!

V Ljubljani dne 26. novembra 1878.

Dr. Jan. Bleiweis.

Iz Sedla v Kobariškem Kotu pozvedamo, da je bila tam pretek. nedeljo nenavadna svečanost — posvečevanje nove cerkve, krasne stavbe, s kakoršno se more le prav redko katera občina na Goriškem ponazati. Duhovnikov se je deležilo 10, ljudstva mnogo. Slavnostni govor je imel kot Sedlan v. č. gospod Filip Kramer, župnik Dornb-rški. — Gosp. Andrej Grunter posestnik v S. Petru pri Gorici, a Sedlski rojak, daroval je cerkvi prelepo, dragoceno kličo (juster). Stala je nekda 300 gld. — Ravnokar smo prijeli obširnejši popis, katerega priobčimo prihodnjic.

Milodarnost. Odbor v pomoč ubogim družinam rezervistov je nabral do zdaj 5030 gld. 46 kr., pa tudi za ranjence lepo svete in mnogo obvez in drugega blaga. Radodarnost za patrijotičen namen se je

po vsej deželi prav lepo obnesla, celó v takih občinah, kder ljudstvo samo pomanjkanja trpi.

Gospinsko društvo v Gorici je sklenilo, da bo letos samo zkozi tri mesece gorko hrano delilo mestnim revežen in če mu premanjka denara, da ustavi delitev kruha. Društvu so darovali: Nj. V. knezo-nadžkof Gollmayr 50 gld., Fzm. grof Coronini 20 gl., baron in baronovka Czörnig 50 gld., baronovka Zobel 20 gld., baronovka Marija Ritter 25 gld. —

Rosza Sandor. glasoviti tolovaj, je v ječi Szamos-Ujvarski umerl.

Vitez Ljubiša državni poslanec in deželni glavar dalmatinski, je 23. t. m. po daljem bolehanju na Dunaji umerl. V državnem zboruje glasoval vedno z vladino stranko, prav tako, kakor..... —

Čehi o Slovencih. Češki „Narodni listy“, nam Slovencem vselej najprijaznejši in najbolj razširjeni list češki, od 19. t. m. pišejo v listku pod naslovom: „dr. Janez Bleiweis“ sledeče: „Občudovanja je vreden ta narod, ki prebiva na Kranjskem, Štajarskem, južnem Koroškem in Primorskem. Nobeden iz slovanskih narodov se ne more ponazati, da bi mu bila osoda posebno ugodna, vsak narod, brez izjeme, moral je bojevati težke boje, in boriti se proti težkim zaprekam, in kakor narod češki, tako tudi srbski, ruski, poljski in druge narode proganjale so ne-zgode, katere so jim s pogubo pretile. Da ti narodi kljub temu še niso poginili, nego da celo dan za dnevom krepkejši in mogočnejši nastopajo mej svet kot važen faktor, tega se gotovo nemajo zahvaljevati kakšnje sreči, nego le svojem lastnemu trudu, svojej trdnosti in neumorljivej krepkosti, katera je zaprečila narodni pogin, in privedla narode do novega ustajenja. Vse to, le da v večje meri, velja tudi o slovenskem.“

„Nobeden narod nij prestal toliko in tako vihar-nih bojev, in nobednega naroda nij osoda preganjala tako nemilo, kakor narod slovenski.“

„Narodni listy“ potem podajajo kratko zgodovino slovenskega naroda in voditelja njegovega dr. J. Bleiweisa, in končavajo listek z besedami: „Danes nij več dvomiti, da se uresniči ali preje ali pozneje, ali z večjimi ali manjšimi zaprekami slovensko zjedinenje narodno v jedno celoto.“

Tudi češki poslanci so v svojem klubu dostojno praznovali dr. Bleiweisovo sedemdesetletnico. Posebno poslanca dr. Edm. Kaizl in O. Zeithammer sta se v prelepih govorih spominjala Slovencev in njih narodnega gibanja. V klubu je bila k sklepu prebrana in potem očetu Bleiweisu odposlana prelepa čestitka, — katera je v veliko častu ne samo jubilantu, ampak celemu narodu.

Tat v kuti. Pred porotniki v Ljubljani bo te dni zanimiva obravnava proti Josipu Kocmanu, rodom Kranjcu, ki je ob priliki okupacije Bosne, ko so bili navalali Turki na Banjaluko, ukrad nekemu avstrijskemu marketenderju žakeljček cekinov, in jih potem po Kranjskem zapravljaj. Kocman je bil menih trapistskega samostana, in ko je tatvino izvršil, ubežal je na Kranjsko, kjer je posebno za lepi spol cekine razmetaval, tako, da so ga na Notranjskem prijeli.

— Dopršno podobo dr. Bleiweisovo iz mavca ali gipsa bode skoro izvršil naš slavnoznan domači kipar g. Fr. Zajec, kateri si je nedavno s svojim Slomšekovim spomenikom v zgodovini domače umetelnosti postavil sam lep sponenik. Dopršno podoba, izvršno napravljena, meri 48 cm. (18"). Ako pomislimo, kako je lepa ideja g. Zajca, da je dal tej slavnosti monumentalen izraz, ako dalje jemljemo v poštev, kakó je našega „očeta“ slavila vsa dežela, ves narod slovanski in tudi drugi veljaki, menimo, da ustrezamo njegovim nebrojnim častiteljem in osobito občinom, čitalnicam, društvom, ki so ga imenovale častnega uda in ga slavile, ako jim objavljamo to vest. Naroča se na podobe pod naslovom: g. Franjo Zajec, v Ljubljani na dunajske cesti v Fröhlichovej hiši št. 7, in cena jej je samo tri goldinarje, pri svnanjih naročilih naj blagovolé dotični g. abonenti vposlati še 50 kr. za zaboj. E.

— Pri banketu o priliki Bleiweisove slavnosti sledila so jedila po sledečem „menu“: Consommé an ragout. Julienne. Truites an bleu — Poissons de mer garnis — Mayonnaise à la russe. Foie de gras — Aspic reuversé. Filets de boeuf garnis. Cuissot de chevreuil aux Fruits en moutarde. Faisans et Perdrix rôtis. Salade et Compote. Pouding à l'anglaise. Gélées diverses. Glaces et Bonbons. Fruits et Dessert. Café. Namizno vino bilo je izvršno bizeljsko iz leta 1875. iz kleti g. L. Tavčarja. Buteljna vina so se pila: Prosekar rudeči star refoško, tudi iz Tavčarjeve kleti, in končno šampanjec francoski, katerega se je, kakor čujemo, izpraznilo v velikem navdušenju 120 butelij, in sicer „Moët & Shandon“ in „Venve Cliquot.“ Poslednji gostje zapustili so stoprav okolo jutra 20. novembra lepo okinčano dvorano, večina gostov pak je odšla uže ob 7. v čitalnico k besedi. Vzlasti še moramo omenjati, da je gospa Šunkova priredila s pomočjo banketnega odseka banket v občno zadovoljnost, in da so bile vse jedi tako okusno na-

pravljene, da je bil vsak jako prijetno iznenaden, v Ljubljani dobiti kaj tacega. Morske ribe, srne, jerebi, fasaní — grozdje iz Smedereva pri Belgradu, in mnogo — mnogo družega, kar čislajo gurmani — vse je bilo na razpolaganje. Okusno dekoracijo dvorane vodil je inženir Tomšič. Aranžma in sploh vse podrobnosti za banket preskrbel je g. Franc Bučar, trgovec v Ljubljani, in sigurno je doživel najlepšo hvalo v tem, da mu je uže vsak deležnik banketa, ako ne glasno, vendar po tihem — čestital redu občnega vspeha. Sl. N.

V Sarajevu je 21. t. m. nastala huda nevihta. Deževalo je kakor bi se bil oblak odtrgal 8 ur neprenehoma, in voda je napravila mnogo škode. Na strmih cestah podrla je jeden črevelj globoka voda vse, kar jej je bilo na potu; temelj mnogo hiš je izkopala, in na cestah se ne more občeovati. Miljačka je kmalu potem svojo strugo prestopila, preplavila vse ceste in podrla dva mostova. Vsled te povodnji se je več hiš razušilo, mej temi tudi jedna, v kateri so bili vojaki in 21 vojaških konj vkvartirani. Izmej teh je 21 poginilo, a vojakom se je ob pravem času nevarnost naznanila. Strela je večkrat v telegraf udarila, in je vez na mnogih krajih pretrgana. Posledice te nevihte glede stanja cest so nepreračunljive. Sicer se pa določnega še nič ne ve, ker je telegrafna vez pretrgana. 22. t. m. se nij od odposlala niti pošta niti vojaški transport oddelkov. Isto tako so morali ostati v Sarajevu konji in tréu armadnega poveljnika. Na ukaz armadnega poveljništva teški vozovi ob cesti Brod-Sarajevo do zadnjega dne tega meseca ne smejo voziti. Sl. N.

Občni zbor pevskega društva „Slavec“ bo 5. decembra t. l. točno ob 11. uri predpoludne v prostorih goriške čitalnice. Ker se posameznika udom vabila ne pošljejo, velja to naznanilo sploh vsim udom, ktere k obilni vdeležitvi vabi odbor.

Z bronteno svetinjo je bil na Pariški raztavi odlikovan Aloizij Bader, fabrikant voščenihi sveč v Gorici. Razstavil je zbirko voščenihi sveč razne velikosti iz pravega čebelnega vozka, ki se smejo zaradi njih izgledne čistosti med najboljše izdelke te baže všteti. — Gospod Bader je bil tudi uže na razstavah l. 1855 in 1873 s častnimi diplomami odlikovan.

Marko	Wir empfehlen	ausserhalb
als Bestes und Preiswürdigstes		
Die Regenmäntel,		
Wagendecken (Plachen), Bettenlagen, Zeltstoffe		
der k. k. pr. Fabrik		
von M. J. Elsinger & Söhne		
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,		
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.		

Naznanjam,

da sem svojo pisarnico preložil v I. nadstropje Tominz-ove hiše na trgu prestoine cerkve šte. 29.

Anton Ersettig, inženijer.

Važno oznanilo.

S pomočjo slavnoznanega prahu Iwells zamore si vsakdo v nekaterih minutih, in ne da bi se motil z umetno zloženimi stroji, napravljati PIVO, odlično po svojem okusu in po zdravstvenih lastnostih in nič niže od onih piv, ki se narejajo v Čaveni, na Dunaji, na Bavarskem, in sicer prav po ceni, kajti liter stane, če se vsi stroški vračunijo, samo 14 centezimov.

Navadna cena zaboja za 125 litrov 6 gld.

„ „ „ „ 60 „ 3 „

„ „ „ „ 30 „ 2 „

(Prosto poštnine v vsej Italiji in Avstriji.)

V vsakem zaboju je prav razumljiv poduk, kako se ima ravnati, kar je tako lahko, da se ni mogoče zmotiti.

Naročuje se pri
G. Perino in Coggiola (Italia).